



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рж1 г 26/2021
14.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Слађана Накић Момировић, у предмету предлагача АА из ..., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 89/21 од 25.08.2021. године, дана 14.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Апелационог суда у Београду Р4г 89/21 од 25.08.2021. године, тако што се **УСВАЈА** приговор предлагача АА из ... и **УТВРЂУЈЕ** да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Апелационим судом у Београду, у предмету Гж 3539/21.

НАЛАЖЕ СЕ судији известиоцу у предмету Апелационог суда у Београду Гж 3539/20, да у року од два месеца оконча жалбени поступак у том предмету, као и да у року од 15 дана по истеку рока за одлучивање о жалби и обавести председника Апелационог суда у Београду о предузетим мерама.

Образложење

Предлагач је Апелационом суду у Београду, дана 14.08.2021. године, поднео приговор ради утврђења повреде права на суђење у разумном року, у предмету Апелационог суда у Београду Гж 3539/21.

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 г 89/21 од 25.08.2021. године, одбијен је као неоснован приговор предлагача.

Против наведеног решења, предлагач је благовремено изјавила жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу одредаба члана 16., 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, број 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82, „Службени гласник РС“ бр. 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 18/20) и закључио да је жалба основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Апелациони суд у Београду је одлучујући о поднетом приговору ради убрзања поступка од 14.08.2021. године, провером кроз електронски уписник у писарници Апелационог суда у Београду, утврдио да је у овом случају поступак започет подношењем тужбе ради раскида уговора о купопродаји непокретности 03.11.2016. године, првостепена пресуда П 29609/16 донета је 25.05.2017. године и парничним странкама је експедована 26.06.2017. године. Тужени је на наведену пресуду 29.08.2017. године изјавио жалбу, а тужиоци 11.01.2018. године су доставили одговор на жалбу. Предмет првостепеног суда је Апелационом суду у Београду достављен 15.03.2018. године, који суд се решењем Гж 1944/18 од 22.03.2018. године огласио стварно ненадлежним и предмет уступио Вишем суду у Београду 29.03.2018. године. Виши суд у Београду је изазвао сукоб надлежности, након чега је Врховни касациони суд решењем Р1 33/21 од 28.01.2021. године, утврдио да је стварно надлежан Апелациони суд у Београду, у ком суду се предмет налази од 23.06.2021. године под бројем Гж 3539/21, а одлука о жалби туженог није донета у време одлучивања по приговору.

Апелациони суд у Београду је одбио приговор предлагача, налазећи да у овом случају у раду Апелационог суда у Београду није било неоправданих периода непоступања, јер из утврђеног произлази да је пред првостепеним судом поступак од поднете тужбе до доношења одлуке о тужбеном захтеву тужилаца трајао нешто више од седам месеци, а да целокупан поступак од дана подношења тужбе до дана подношења приговора траје четири године и девет месеци. Имајући у виду да се у овом случају не ради о предмету који је хитан, као и праксу Европског суда за људска права, Апелациони суд у Београду је нашао да у овој фази поступка за сада не постоји повреда права подносиоца приговора на суђење у разумном року, у смислу одредаба Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Међутим, из списка произилази и да је поступак у овој правној ствари покренут 03.11.2016. године, и да још није окончан, након што је Врховни касациони суд решењем Р1 33/21 од 28.01.2021. године утврдио да је за одлучивање по жалби стварно надлежан Апелациони суд у Београду и предмет том суду поново достављен 23.06.2021. године. Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006) прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије прописано је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и

7/2005, „Службени гласник РС“ - Међународни уговори, бр.12/2010 и 10/2015), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да се при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

По оцени ревизијског суда, погрешан је закључак Апелационог суда у Београду да је приговор предлагача неоснован. Наиме, у овом случају се ради о парничном поступку који је покренут подношењем тужбе дана 03.11.2016. године, а који поступак по жалби од 29.08.2017. године и предмет првостепеног суда 15.03.2018. године достављен Апелационом суду ради одлучивања још није окончан, ни након одлуке Врховног касационог суда из решења Р1 33/21 од 28.01.2021. године да је за одлучивање по жалби стварно надлежан Апелациони суд у Београду и предмет том суду достављен 23.06.2021. године, због чега је разумни рок за окончање поступка прекорачен, а првостепено решење није законито.

Пропуст првостепеног суда отклонио је Врховни касациони суд, тако што је на утврђено чињенично стање применио наведене одредбе Устава РС, Европске конвенције и закона и одлучио као у првом и другом ставу изреке. Полазећи од чињенице: да поступак у овој правној ствари од значаја за предлагача, који је један од тужилаца, траје од 03.11.2016. године, а да поступак пред другостепеним судом траје од 15.03.2018. године и да још није окончан, Врховни касациони суд је применом прописаних мерила закључио да је у овом случају предлагачу повређено право на суђење у разумном року. Наиме, у овом случају знатна дужина трајања поступка пред другостепеним судом је довољна чињеница за извођење закључка да поступак неразумно дуго траје. Повређено је право предлагача, спор није правноснажно окончан, а жалбени суд који је надлежан за одлучивање о жалби, након одлуке ревизијског суда о надлежности у овом случају и поновног достављања предмета том суду 23.06.2021. године је морао брже да поступа. Због наведеног, Врховни касациони суд је утврдио повреду права на суђење у разумном року.

Отклањајући последице утврђене повреде права на суђење у разумном року у циљу што бржег окончања поступка у предмету Гж 3539/2021, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 11. став 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, наложио окончање жалбеног поступка у року од два месеца од пријема овог решења.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је одлучио као у првом и другом ставу изреке на основу члана 401. тачка 3. Закона о парничном поступку.

С у д и ј а
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић